GOD. XXVII BROJ 8 BEOGRAD, AVGUST 1958 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI I MESEČNIK

Roélfel: Prečisto Srce Marijino

SLATKO SRCE MARIJINO BUDI MOJE SPASENJE!

ČUDESNI DAROVI SVETOG DUHA

1. Svaki je kršćanin po posvetnoj milosti hram Svetog Duha. U njemu prebiva samo Presveto Trojstvo. No postoji i posebno jedno djelovanje Svetog Duha, koje se naziva: čudesni darovi Svetog Duha ili karizme. Pod tim imenom razumijevamo izvanredno djelovanje Svetog Duha u nekim kršćanima, a u korist cijele kršćanske zajednice. Takvo je izvanredno djelovanje Svetog Duha bilo dosta često u prvim vremenima Crkve. Kasnije je postajalo sve rjeđe, no nije se nikada posvema ugasilo, nego djeluje u manje vidljivim i bučnim oblicima.

2. U korintskoj crkvi, koju je osnovao sveti Pavao sredinom prvog stoljeća, ovo je djelovanje Svetog Duha bilo vrlo značajno. Stoga je bilo potrebno, da Pavao u prvoj svojoj poslanici Korinćanima pouči vjernike o tim karizmama. Jedan odlomak iz te Pavlove pouke uzet je kao misna poslanica na desetu nedjelju po Duhovima (12, 2—11):

Braćo! Znate, dok ste bili neznabošci, da ste išli, kako su vas vodili, k nijemim idolima. Zato vam javljam, da nitko, koji govori u Božjem Duhu, ne kaže: Anatema Isusu. I nitko ne može kazati: Gospodin Isus, nego u Duhu Svetom. Darovi su različiti, ali je isti Duh. I službe su različite, ali je isti Gospodin. I djela su različita, ali jedan te isti Bog djeluje u svima. A objava se Duha daje svakome na korist. Jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, a drugomu riječ znanosti po istomu Duhu. Jednomu vjera u istom Duhu, a drugom milost, da liječi u jednom Duhu. Jednomu, da tvori čudesa, a drugomu se daje dar proroštva, jednomu da razlikuje duhove, drugomu, da govori različitim jezicima, drugomu opet, da tumači govore. A sve ovo čini jedan isti Duh, koji svakomu dijeli, kako hoće.

3. Dok su Korinćani još bili pogani, išli su u poganske hramove ne razmišljajući mnogo o ispravnosti poganskog kulta. Sada više ne smiju biti bez pouke. Oni moraju znati, po čemu se mogu raspoznavati pravi darovi Svetog Duha od patvorina. Pavao daje u tom pogledu dva jednostavna, ali vrlo uspješna pravila: nitko pod utjecajem Svetog Duha ne će kazati ništa neispravno ili nepovoljno o Isusu, i nitko ne može govoriti ispravno o Isusu i o njegovoj nauci osim uz pomoć Svetog Duha. A svi ti darovi, kolikogod različiti bili po bližoj svojoj svrsi i po svom načinu djelovanja, dolaze iz jednoga samo izvora, a taj je izvor zapravo Presveto Trojstvo. Sveti Pavao bez ikakva posebnog tumačenja veli, da svi ti darovi, ako ih promatramo ukoliko su to posebne milosti ili posebne službe ili posebna djelovanja, dolaze bez razlike od Svetog Duha, od Gospodina Isusa i od Boga Oca. Trojstvena je nauka bila svim kršćanima u svako doba vrlo poznata i bliza, kako to pokazuju i ove Pavlove riječi.

4. Korinćani još nisu bili posebno upućeni u pravo značenje ovih neobičnih nebeskih darova i čini se, da su neki neispravno prosuđivali vrijednost pojedinih ovih darova. A temeljno je pravilo za prosuđivanje njihove vrijednosti ovo: „A objava se Duha daje svakome na korist". Misli se očito: na korist cijele kršćanske zajednice. Najvredniji su dakle oni darovi, koji su od najveće koristi po zajednicu.

5. Pavao sada nabraja devet takvih darova Svetog Duha. Nisu ovdje obuhvaćeni svi darovi. Pavao pozna još i druge neke darove i o njima govori na drugim mjestima ove svoje poslanice, a i u drugim poslanicama. Ovdje samo želi pokazati, da svi oni dolaze iz istog izvora i da ih Sveti Duh dijeli po svojoj volji, kome hoće i kako dugo hoće. Prema tome ti darovi nisu pojedincima potrebni za spasenje, kao na pr. posvetna milost i kreposti vjere, ufanja i ljubavi.

Dar mudrosti daje sposobnost, da netko uspješno propovijeda evanđeoske istine. Dar znanja ili znanosti označuje sposobnost, da netko pravilno i korisno saopćava drugima istine, koje su mu poznate pomoću posebne kakve Božje objave. Pod darom vjere ne razumijeva se obična krepost vjere, koju svi kršćani moraju imati, nego vjera popraćena čudesnim djelovanjem. To je ona vjera, za koju je Spasitelj rekao, da prenosi bregove. (Vidi u istoj poslanici 13, 2 i Markovo Evanđelje 9, 23). Darove liječenja i čudesa ne treba posebno protumačiti. Pavlu se posebno sviđa dar proroštva, radi njegove velike koristi po zajednicu. U širem smislu „prorokovati" znači ispravno govoriti o Božjim stvarima, a u užem smislu ono znači kazati unapred neke buduće događaje, a na temelju posebne Božje objave. Dar, po kojemu možemo raspoznavati, da li netko govori po nadahnuću Svetog Duha, ili po vlastitoj fantaziji ili možda po djelovanju nečistog duha, posebno je bio potreban u prvim vremenima Crkve. No Korinćanima se, kako izgleda, najviše sviđao tzv. dar jezika. Pavao međutim drži, da je on manje koristan, osobito ako nema nikoga, da zajednici protumači, što je netko pomoću dara jezika izgovorio zajednici prigodom liturgijskog sastanka. Dar se jezika sastoji u tome, da netko na sastanku kršćana slavi Boga na jeziku, što ga inače on sam ne pozna, i čini to uz posebni neki zanos. Očito je, da se tu radi o čudu. No razum nazočnih kršćana ima od tog dara malo koristi, ako ne nastupi netko i odmah protumači riječi, što ih je izrekao kršćanin pod utjecajem toga dara jezika. A postojao je i posebni dar, po kojemu su neki kršćani tumačili govore izrečene po glosolalima, tj. po kršćanima nadarenima darom govora ili jezika.

6. U zaključku Pavao ponovno naglašuje, da svi ti različiti darovi dolaze od istog Svetog Duha i da ih on dijeli kome hoće i kako hoće. To dakle nisu stvari bitno potrebne za sve vjernike, nego prolazni milosni zahvati Božje svemogućnosti na korist pojedinih crkvenih zajednica. U prvo doba kršćanstva bili su takvi zahvati mnogo potrebniji. Poslije su postali sve rjeđi. No oni postoje još i danas u različitim oblicima, iako obično bez posebnog vidljivog, vanjskog očitovanja.

Mnogi crkveni poglavari bez ikakve sumnje dobivaju potrebna prosvjetljenja od Svetog Duha u pojedinim teškim zadacima svoje pastirske službe. Sličnu pomoć dobivaju bez sumnje i drugi poglavari državne, obiteljske ili druge kakve vlasti. Dobivaju takve darove osobito misionari, koji se u dalekim krajevima žrtvuju, da prošire Isusovu nauku i djelovanje njegove milosti. Zato moramo često moliti Svetog Duha, da obilno pomaže svojim darovima sve one, koji vlastitim silama ne bi mogli uvijek udovoljavati svim svojim zadacima na korist pojedinih manjih zajednica, čitavih naroda, pa i cijelog ljudskog roda.

IZ CRKVENE POVIJESTI

BEOGRADSKI MUČENICI U PRVIM VJEKOVIMA KRŠĆANSTVA

(Nastavak)

Eggerova knjiga o „Sv. Hermagori" donosi kritički sve ono, što je do sada napisano o našem mučeniku s gledišta historijskoga i hagiografskoga. On potanko opisuje postanak legende kako i zašto je sv. Hermagora u 7—8 v. postao učenik sv. Marka Evandjeliste, prvi biskup Akvileje, posvećen od samog Petra u Rimu, mučenik u prvom progonstvu Neronovom g. 68.

Crkva u Akvileji malo po malo sticala je veliki ugled, pa je iza Rima na Zapadu i iza Ciprijanove Kartage u Africi uživala prvo mjesto. Njezin kler bio je na visini znanja i svetosti, pa su ga nazivali „Korom blaženih", nešto sličnoga kao onaj u Toursu, u gradu sv. Martina. Grad je cvjetao i napredovao kao veliki emporij prometa, trgovine, saobraćaja između Zapada i Istoka. Tu su bile tvornice oružja i važna mreža svih rimskih cesta. Akvilejski biskup u 6 v. proglasio se „patrijarhom" po istočnom običaju, jer su tamo tada vladali Bizantinci. Tome se prigovaralo, jer Akvilejska crkva nije bila apostolskog porijekla kao što su bile patrijaršije u Jeruzalemu, Antiohiji, Aleksandriji i Rimu. Sada je trebalo, da to Akvileja dokaže. Pravih, historijskih dokaza nije bilo, pa se počela stva-

rati legenda. O beogradskom mučeniku sv. Hermagori, koji se tamo puno častio, jer Akvileja nije imala mnogo mučenika u prvim vjekovima kršćanstva, nastala je legenda, da je bio učenik i pratilac sv. Marka, koji ga je tu ostavio da propovijeda evanđelje, jer je evanđelista otišao u Aleksandriju. Sv. Marko, koji je bio pratilac i prvi učenik apostolskoga prvaka, učinio je, da Hermagoru posveti za biskupa sv. Petar, a za Nerona Hermagora je bio mučen. I tako sv. Hermagora od „lektora" postao je „biskup", a mjesto Dioklecijanovog progonstva svršio je u Neronovo, iz 4 v. u 1 v. Zanimljivo je, da su „akta mučeništva" zadržala ista čudesa' koja se pripisuju beogradskom lektoru. S tom legendom Akvilejska crkva postala je „apostolskom crkvom" sa svim onim pravima, častima i privilegijama, koje takve crkve imaju u kršćanskom svijetu. Sv. Stolica u Rimu nije međutim nikada službeno priznala crkvi u Akvileji „apostolsko porijeklo".

Zatim su slijedile druge legende. Drug u mučeništvu sv. Hermagore Fortunat, đakon beogradske crkve postaje akvilejski đakon, koji prati svog biskupa i umire skupa s njim kao žrtva Neronovog progonstva. Biskupije u sjevernoj Italiji (Padova, Trento, Verona, Vicenza)' pa Trst i Istra (Poreč, Pula, Kopar, Krk), koje su za svog metropolitu priznavale akvilejskog patrijarha, bile su po toj legendi osnovane po učenicima sv. Hermagore. Patron Akvileje postao je patron čitavog ogromnog teritorija patrijaršije od rijeke Tagliamento do rijeke Mure i Save, od Taurijskih planina do Jadranskoga mora. Štovao se u Štajerskoj, Koruškoj, Kranjskoj, od novih pokrštenih naroda Germana i Slavena. Čak je legenda išla toliko daleko, da je svetac postao porijeklom „German". Kad je krilati lav sv. Marka zavladao Dalmacijom, kult našeg mučenika primile su za neko vrijeme biskupije: Šibenik, Split, Dubrovnik — Trebinje i Kotor.

Kad su g. 568 Langobardi zaposjednuli Akvileju, patrijaršija se preselila prema moru, u Grado, gdje su moći Hermagora i Fortunata bile sahranjene u novo sagrađenoj bazilici sv. Eufemije. Poslе pogibelji opet se podigla Akvileja. Tijekom vjekova, uslijed raznih političkih prilika, jačanjem Austrije, akvilejska patrijaršija gubila je sve više od svoga teritorija osnivanjem novih biskupija. G. 1463 osnovana je biskupija u Ljubljani od pape Pija II., a g. 1468 papa Pavao II. odcijepi je od akvilejskog metropolite i podvrgne je pod neposrednu jurisdikciju Sv. Stolice. Kult sv. Hermagore ostao je dalje velik u ljubljanskoj biskupiji i **sv. Mohor** postao je obljubljeni i popularni svetac među Slovencima do dandanas.

Akvileja je sve više propadala i životarila uslijed malarije, pa i da se dokončaju borbe između Austrije i Vatikana radi nje, g. 1751 papa Benedikt XIV. ukine akvilejsku patrijaršiju, a na njezino mjesto podigne dvije nove nadbiskupije u Udinama (Videm) i u Gorici. Nove nadbiskupije, koje su još i danas, sačuvale su u svojem kalendaru i liturgiji isto štovanje sv. Hermagori i sv. Fortunatu kao što je bilo u staroj Akvileji. Uslijed ove legende, naši sveci bili su **podvostručeni.** U „Officium Proprium" biskupija na nekadašnjem mletačkom teritoriju, u Dalmaciji i u „Kraljevini Iliriji" (iz g. 1871) čitamo, da se sv. Hermagora skupa sa sv. Fortunatom slavio kao biskup i mučenik (iz Neretunatom slavio kao biskup i mučenik (iz Neronovog progonstva) dne 12 jula, a na 26 avgusta častili su se (Udine, Gorica, Poreč, Pula, Trst) sv. Hermogen i sv. Fortunat kao **„sveti mučenici iz Beograda u Srbiji"** (sancti martvres Singidunenses in Misia), mučeni pod Dioklecijanom, po nekim prepisivačima u Sr. Mitrovici, po drugima u Vinkovcima, a po nekima u samom Beogradu. Ove lekcije zovu tačno Hermagoru lektorom, a Fortunata đakonom beogradske kršćanske crkve.

Ovom duplicitetu i hagiografskoj konfuziji neka se naši čitatelji ništa ne čude. Sličnih slučajeva nalazimo i u drugim mjestima i to tek početkom 7 stoljeća, dakle u srednjem vijeku, kad počinju legende svetaca. Glasovita crkva u Raveni za vrijeme bizantinskog eksarhata stvorila je legendu, da je njezin biskup sv. Apolinar bio učenik sv. Petra, a isto tako crkva u Splitu, da je prvi solinski biskup sv. Dujam bio učenik prvaka apostolskoga i bio mučen za cara Trajana mjesto za Dioklecijana. To se činilo, kao što je činila Akvileja, da se proglase „apostolskim" crkvama i da imaju nad ostalim pokrajinskim biskupijama primat i vlasti i časti. A sv. Dujam slavio se u Splitu nekoć dva puta: kao Domnio na 10 aprila, a kao Domnius na 7 maja. Isti mučenik zbog legende bio je dvostruk kao Hermogenes ili Hermagora. Sv. Dimitar, srijemski đakon, mučen pod Dioklecijanom na 9 aprila 304 skupa s našim beogradskim mučenicima, kad mu je tijelo bilo prenešeno u Solun, postao je po legendi vojnik, ratnik i nacionalni svetac, izvanredno štovan od Grka i Južnih Slavena. U tuđini postao je sasvim druga ličnost. Tih slučajeva u crkvenoj povijesti bilo je više.

U drugu grupu beogradskih mučenika spadaju **Donat** (Darko) i **Venust** (Lijepi), dva rođena brata sudrugovi Hermagore i Fortunata (Srećka). Oni su se također štovali u Akvileji i u Gradu, a kad su ova dva grada propala njihovo štovanje preuzeo je grad Cividale (Forum Julii) u pokrajini Friuli u sjevernoj Italiji. Oni su glavni patroni od davnine tog starog grada i slave se na 21 avgusta i danas. Osim Cividale-a, njihov kult je i u biskupijama trščansko-koparskoj, porečko-pulskoj, u Udinama, Gorici i u Veneciji. Putnik, koji putuje tim krajevima, često naiđe na crkve i lokalitete, koji se nazivaju po sv. Donatu, ali malo tko zna, da je taj svetac bio đakon u Beogradu. U katedrali u Cividale čuva se dragocjena relikvija glave sv. Donata s moćima ostalih srijemsko-panonskih mučenika. Oko ove dvojice mučenika nije nastala nikakva legenda kao o Hermagori i Fortunatu. Sv. Donat je **„đakon beogradske crkve"**, mučen pod Dioklecijanom g. 304, a osuđen od suca Viktorijana u Sr. Mitrovici. Kad je on bio smaknut izvan gradskih zidina, započeo je proces pred istim sucem protiv njegovog brata **Venusta, klerika,** beogradske katedrale. Sudac Viktorijan ovako ga oslovi: „Venuste, sjeti se, da je tvoj brat Donat po mojoj zapovjedi smaknut i da mu je odrubljena glava. Savjetujem ti, da dođeš žrtvovati našim bogovima, da i tebe ne zadesi ista sudbina". Na to mu odgovori Venust: „Neka živi Gospodin moj Isus Krist! Za vaše bogove ne znam niti ću im žrtvovati. Ja žrtvujem žrtvu hvale Bogu Ocu, koji je na nebesima". Viktorijan ga osudi na smrt i tako stekne palmu mučeništva kao njegov rođeni brat Donat. Bili su sahranjeni jedan uz drugoga, izvan gradskih zidina Sirmija po rimskom običaju, od svoje kršćanske subraće. Početkom 5 v. njihove moći bile su prenešene kako smo već spomenuli u Akvileju, a zatim u Cividale.

(Nastavit će se)

LURD I NJEGOVA ČUDESA

(Nastavak)

Brojni posmatrači drže, da mnoga ozdravljenja, što su se dogodila u Lurdu, treba pripisati izvanrednim uzbudljivim klimatskim prilikama mjesta. Čitava atmosfera Svetišta, zaista, pridonosi veličanju vjere.

Jedan od začudnih aspekata Lurda je, da grad nikada nije imao epidemija. Kroz njega prođe svake godine dva milijuna posjetnika i 30.000 bolesnika. Ovi se posljednji uronjavaju u kupelji svaki dan na stotine, a ista voda služi ljudima bolesnima od najrazličitijih bolesti. Pa ipak, koliko se vidi, ne dolazi do infekcija.

Lurdska voda pruža čudan fenomen. U prvo vrijeme nekoji lukavi građani pravili su velebne planove, kako će iskoristiti izvore i grad pretvoriti u cvatuće termalno lječilište, kao što su Aix-les-Bains ili Vichy. Bilo je gorko razočarenje, kada je kemijska analiza otkrila, da voda nema nikakvoga ljekovitog ili medicinskog svojstva. Imala je sastav analogan većem dijelu voda, koje se nalaze u brdskim krajevima, gdje je tlo bogato vapnencem.

Bakteriološka analiza vode iz piscina dovela je do otkrića, koje iznenađuje. Liječnički Ured vodila je želja da dozna, kako to da se nikad nisu registrirale zaraze, iako se bolesnike uronjavalo jednog iza drugog u istu vodu. Uzeo je uzorke te vode i poslao ih na analizu. Pokazalo se, da je bila zaražena u najvećem stepenu: u njoj su bili streptokoki, stafilokoki, colibacili i klice svake vrsti. Unatoč toga pokusni kunići, kojima je bila ucijepljena ova inficirana voda, nisu time pretrpjeli nikakve štete, dok su od tri dva uginula, kada im se ucijepila voda iz Senne, koja sadrži iste bacile.

Stoga štovatelji Svetišta imaju pravo poštovanje prema lurdskoj vodi, kako dokazuje ova ganutljiva scena: na kraju dana nosači i bolničarke često zagrabe čašom vode iz piscina i popiju je kao čin vjere.

Ovi dobrovoljci neumorni su u svom radu. Mnogi od njih su čudom ozdravili u prošlim godinama, pa je samo njihova prisutnost — činjenica da su sada jaki i zdravi — potvrda vjere i nade za bolesnike.

Brancardiers, kako se naziva nosače bolesnika, dolaze iz svih društvenih slojeva: ima među njima generala, mehaničara, sudaca, namještenika, bankara, državnih službenika. Njihovo trajno udruženje broji više od 2.000 članova, a svi su obavezni, da pruže svake godine izvjesni period rada. Rade od zore do ponoći, i više od toga. Njihove dužnosti su teške, obroci nestalni, počinak ograničen i često prekidan žurnim pozivima, jer za vrijeme sezone od rane zore moraju iščekivati bolesnike hodočasničkih vlakova, kojih ima do 22 dnevno.

Svaki „brancardier" dobiva mali priručnik, u kojemu posljednje pravilo veli: **„Svaki „brancardier" mora moliti neprestano".** Ovi dobrovoljci ne traže za sebe ništa drugo nego tu povlasticu, da služe. „U 30 godina mojega službovanja" rekao mi je s ponosom predsjednik udruženja „nikad mi brat brancardier nije uskratio poslušnost, nisam dapače primjetio ni mrmljanja, kada sam tražio, da se učini još koji težak posao na kraju dana."

Dobrovoljne bolničarke, kojih ima također oko 2.000, potiču iz svih društvenih slojeva, i rade isto tako neumorno. Trče amo i tamo po dugim hodnicima, nose posude za bolesnike, mijenjaju nečiste zavoje, peru rane, što zaudaraju. To čine s vedrinom i radošću i u neprestanoj molitvi.

Doista, duh odricanja i ljubavi, koji prožima ovo mjesto, moćni je faktor u lurdskoj atmosferi. Na stotine osoba žele posvetiti svoje ferije ovome poslu, godinu za godinom. Namještenica u dućanu mojega konačišta svake godine dolazi iz Engleske. Prije podne radi u dućanu, poslije podne pomaže u piscinama. Djevojka iz agencije Cook, koja radi čitavi dan, ide na večer pomagati u Špilju sve do ponoći.

Svi ovi ljudi nalaze izvanrednu radost u ovoj službi. Rekao je jedan nosač: „Ovo nekoliko dana u Lurdu svakog kolovoza oporavi me za čitavu godinu."

Svakog jutra vrlo rano susreće se nosače, kako se žure Esplanadom na misu, noseći teže bolesnike na nosiljkama ili gurajući tragična kolica. Među velikim bolesnicima ima prizora, da te srce zaboli: djevojka lijepog pravilnog lica, koje proviruje iz gipsa, u kojem je zatvorena od glave do nogu:, neki svećenik blijed i iscrpljen u posljednjem stadiju tuberkuloze; žena obučena u crninu, koja pokušava da sakrije lice pokriveno crvenim ranama; starac koji skakuće na iskrivljenim nogama. Ali kad pro-

laze, vidite, kako im se miču usta u molitvi, čujete, kako bolničarke i nosači započinju tihim, poniznim glasom: „Ave Maria".

Kad se vrate s mise, počinje hodanje k piscinama. Dobrovoljne bolničarke uronjavaju bolesnike jednoga po jednoga i polijevaju one, koji su previše bolesni, a da bi ih se moglo uroniti u vodu. Kod toga uvijek brižno skidaju zavoje, da na taj način voda bude u direktnom dodiru s kožom. Čitavo jutro i poslije podne od 2—4 redovi nosiljki i kolica dolaze i odlaze od bazena. Iza bolesnika stoji zbijena hrpa prijatelja i rođaka, svi u žarkoj molitvi. Molitva i vjera dižu se bez prestanka kao jedan glas i stvaraju živu snagu, koja se smiruje prodirući sa svojim ritmom u krv. Moralo bi se biti od kamena, kad nas to ne bi ganulo.

U 4 sata zvone zvona i procesija s Presvetim formira se prema Špilji. Zvučnici se javljaju i zaori velebna crkvena pjesma, kojoj se pridružuje ogromna masa. Tad se počne kretati duga i svečana procesija duž Esplanade. Svako hodočašće sa svojom zastavom. Na trgu su bolesnici poredani u dva duga reda. Kad se približi Presveto, raste žar njihove molitve. Biskup, koji vodi procesiju, u bijelom i zlatnom pluvijalu, izađe ispod baldakina noseći Pokaznicu. Bolesnici dižu na blagoslov usplahirana lica, ogromna masa pada na koljena, a Sveta Hostija se podiže iznad svakoga. Ovo je čas, kad se gdjekoji bolesnik digne pa blijed all triumfirajući ide za procesijom mirnim i sigurnim korakom gore po stepenicama u unutrašnjost crkve.

Svake večeri u 8 sati, kada počinje procesija sa svijećama, trg Domaine se pretvara u rasvjetljeno polje. Svi idu prema Špilji noseći upaljenu svijeću sa štitnikom od papira. Tamo se skupe hodočašća, svako sa svojom zastavom. Sićušni plamičci stvaraju sve veću sjajnu masu, dok ne postanu ogroman kotač svjetiljaka okolo Špilje. Procesija se počne kretati po tami poput vijugave svijetleće zmije. Dok se razvija duž puta, diže se gromka pjesma prema zvijezdanom nebu. Pjeva se „pjesma Bernardičina" **Ave-Ave Maria.** Procesija se nastavlja zaokruživši veliku rampu oblika potkove, side dolje s jedne strane Esplanade, a uspne se s druge. Vrata bolnice Naše Gospe od Lurda su širom otvorena i iz redova kreveta bolesnici se pridružuju pjevanju svaki u svom jeziku.

Dva sata traje procesija i pjevanje, a zatim se vjernici skupe na trgu pred crkvom sv. Krunice. Na biskupov znak pjevanje ušuti. Tada davši izjavu vjere na latinskom, univerzalnom jeziku Crkve, svi zapjevaju svečani Credo. To je doživljaj, koji nitko od prisutnih lako ne zaboravlja.

Na taj način, i u običan dan, Lurd je mjesto, koje daje nadahnuća i poticaja kao nijedno drugo. A kada se dogodi nešto, što bi moglo biti čudo, onda to u pravom smislu elektrizira ljude. Ja sam se našla u takvom položaju.

Jednog popodneva sjedila sam na terasi kavane Royal, koja leži nasuprot ulaza na trg Domaine. Mnogi se svrate ovamo na kraju napornog dana. Nosači bolesnika posjedaju na stolice i odmaraju živce šalicom kave s pecivom. Po koji stari svećenik uživa u svojoj cigari u društvu mlađih ljudi, koji srču kavu.

Bolnica Sedam žalosti je udaljena dva koraka. Tamo je neprestano hodanje nosača tamo amo i turanje kolica. Mimo jure autobusi krcati hodočasnicima, koji veselo pjevaju. To su Baski i Talijani. Oni se vraćaju pa mašu na pozdrav Holanđanima i Englezima u kavani, koji su im bili drugovi za vrijeme petodnevnog hodočašća. Saobraćaj postaje još življi, kad se grupe i udruženja vraćaju s procesije.

Najednom usred buke i vreve evo strke ljudi kod ograde, gdje ljudi oduševljeno pjevaju pjesmu „Veliča duša moja". Svi skaču na noge, padaju na koljena i uzbuđeni se križaju. Nešto se dogodilo. Možda ozdravljenje... čudo?

I sad vidimo, kako iza dugog reda nosiljki i kolica, koji se vraćaju u bolnicu, ide mala povorka puna radosti. Grupa nosača čini počasnu stražu oko neke devojčice ushićene od radosti, koja hoda, kao da ima krila. Pripada holandskom hodočašću. Donijeli su je poslije podne na nosiljki k Špilji, nakon što je 4 godine ležala u krevetu radi tuberkuloznog oboljenja kičme. Sad se vraća na vlastitim nogama pjevajući slaveći Gospoda. Svi pjevaju, svi se vesele.

Da li se zaista dogodilo čudo? To će vrijeme kazati. Ali oči one djevojke!...

Prepoznajem francuskog liječnika, koji spada među „nevjernike" kako se zaustavio pokraj mene na rubu pločnika. „Nu, što vam se čini?", zapitala sam ga nehajno.

„Dogodilo se... „Najednom se okrenu i pobjegne u dućan pokrivši lice s rupčićem. Kasnije sam doznala, da je plakao. Taj liječnik nikada više nije imao porugljive riječi za čudesa.

Kod večere svi govore o tome. Holanđani u istom hotelu s nama, i jedna njihova bolničarka neprestano ponavlja pripovijest o čudesnom ozdravljenju. Nestrpljiva je, jer hodočasnički liječnik oklijeva, da prizna čudo. Želi čekati i vidjeti. „Ali je istina" navaljuje bolničarka. „Vidjela sam je sa svojim očima. Trebalo nas je četvoro, da je spustimo u kupelj. Odmah nakon što smo je umočili, ukočenu kao stol, opazila sam, kako se pregibaju njezine ruke i noge. Vidjela sam, kako sjedi na rubu bazena i pomaže nam, dok smo je oblačili."

„Odbacila je prsluk i aparat u Špilji" dodaje veselo druga bolničarka. Drugi su bolesnici od radosti u sedmom nebu. Molili su za nju danju i noću, jer je bila naš najveći bolesnik."

Bolničarka ima pravo. Nema ni zavisti ni razočarenja među bolesnicima, koji mogu hodati, a ozdravljenje im je uskraćeno. Svi u prostranoj blagovaoni su vesela lica, sjajnih očiju i blaženo se smiješe radi sreće, koja je stigla njihovu drugaricu.

Mogao bi tkogod pomisliti, da onaj, koji nije primio milosti ozdravljenja, smatra hodočašće golemim razočarenjem. Izgleda baš naprotiv, da u Lurdu onaj, koji nije ozdravio, nalazi novu vjeru i novu snagu, da snosi svoj teret. Događa se doduše, da se gdjekoji povrate kući ogorčeni i ozlojeđeni, što nisu ozdravili. Ali su rijetki...

Bolesnici idu u Lurd izmučeni i istrošeni od bolesti i patnji, samo putovanje je za njih velika muka pa se srditi na svoju bolest pitaju, zašto ih Bog tako kazni, da budu na teret i sebi i drugima. Ali kad dođu u lurdsku stanicu, dočekuju ih bez razlike s velikom ljubežljivošću, prenose ih obazrivo, pomažu im s najvećom pomnjom. U svojim konačištima okruženi su sa svime, što im može pružiti ljubav i milosrđe. U Svetištu se nalaze među drugim bolesnicima, kojih ima na stotine, a mnogi se nalaze u težim prilikama, nego li je njihova. I preobražaj počinje. Počimlju misliti na svoga susjeda u krevetu ili na kolicima pokraj sebe; mole za njega i malo po malo žele njegovo ozdravljenje više nego išta drugo.

Ukratko, **zaboravljaju na same sebe.** Brzo ih apsorbira ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu: dva velika lijeka za sve ljudske nesreće, kako je Isus učio.

Toliko puta su mi u Lurdu isto ponovili liječnici, bolničarke, nosači, pače i gradski pometač: „Bolesnici? Gospodo, prestali su misliti na svoje ozdravljenje. Jedina je njihova želja, da ozdravi onaj tamo u redu..." Ne brinite se za me. Onom bijedniku tamo dolje potrebnija je vaša pomoć." „Ne marim, sestro, mogu čekati..." „Pogledajte malo na onu siromašnu gospođu u kolicima blizu nas, idite i njoj pružite pomoć." Bol se svakako vraća, ali nema više iste gorčine, nije više u središtu svih njihovih misli. A kad dođe čas, da idu kući, iako nisu postigli fizičkoga ozdravljenja, iako znaju, kakvo ih trpljenje čeka na drugom hodočašću, imaju samo jednu molbu: „Da samo dođe druga godina! Da se samo mogu vratiti u Lurd!"

(Nastavit će se)

BJELA GOSPA U LURDU

8. Utjeha i pregaranje

Kad je 11. veljače ove godine lionski nadbiskup kardinal Petar Žerlije, okružen francuskim kardinalima, nadbiskupima i mnogim biskupima, pred tisućama hodočasnika, u ime Sv. Oca otvarao jubilarnu stogodišnjicu lurdskih ukazanja, rekao je i ove znamenite riječi: — Lurd je najveća klinika na svijetu, lječilište za tijelo i dušu!

Osobito je značajna ta posljednja tvrdnja. I ne smijemo držati, da je to samo lijep govornički ukras. Ta poznato je, da je stari kardinal i danas odličan govornik! On i nije započeo svoju životnu karijeru kao svećenik. Bio je poznati pariski odvjetnik (rođen kod Pariza u Versaju 1880.). Istom u svojoj 42. godini (u srpnju 1921.) postao je svećenik. Osam godina kasnije Pijo XI. ga je imenovao lurdskim biskupom. On se na tome mjestu tako odlično snašao, da ga je isti Papa još drugih osam godina kasnije imenovao kardinalom i povjerio mu nadbiskupsku stolicu u gradu Lionu (1937.).

Međutim onaj izraz nije samo govornički ukras, ma koliko dični kardinal bio izvrstan govornik! Lurd je zaista pravo lječilište duša! I duša još više nego tjelesa! Evo kako je priznati francuski književnik Gaetan Bernovil, u svojoj knjizi: „Lurd (1930.)" vrlo proćućeno opisao „to ozdravljenje duša" u Lurdu:

„...Tu su i duše svih hodočasnika. Onih tisuću ili petnaest stotina bolesnika, što ih možete ujedno vidjeti kod svakog hodočašća, samo je mali broj u poredbi s bezbrojnim mnoštvom ranjenih nježnosti, tajnih patnja, srdaca u potrazi energije i uskrsnuća, umornosti tjeskoba, pa i pobune što se slijevaju pred onom Liticom. Više još nego tjelesa, duše putuju u Lurd, ali običaj, da se uvijek računa samo s onim što je vidljivo, priječi da ih vidimo. No, one su tu, užurbane, bolne, pune nade, razapete...

„Bolesne tjelesa, jer su nepomična i ispružena, zauzimaju prostora. Treba za velikih hodočašća rezervirati za njih velik prostor ispred Spilje, velik prostor pred crkvom Ružarija, i goleme bolnice. Strahota njihovih fizičkih jada zaokuplja sve naše gledanje i po tome ponešto iskrivljuje duhovne perspektive. A duša mi ne vidimo. Svi oni ondje, koji nisu ni bolesnici, ni njihovi nosači, ni bolničari, čine ti se kao neki turisti, znatiželjnici, čestiti ljudi, zadovoljni, što mogu provesti praznike svoje vrste. Mnogo ih, doista, i ima takvih. Ali koliko li je drugih kod kojih ne vidiš ništa do neodređena držanja i dobroćudna izgleda, a došli su ovamo da se izliječe od svojih unutarnjih nevolja, za koje medicina ne zna! Koliko li je života ovdje bilo obnovljeno, koliko odluka učinjeno, koliko heroizama veselo primljeno!"

Učeni francuski bogoslovac Msgr. Juraj Ž. Dedeban, tajnik zauzetnog tarbskolurdskog biskupa Preuzv. Petra M. Théasa, održao je na posljednjem mariološko-

marijanskom kongresu u Rimu (1954.) izvanredno toplo i uvjerljivo predavanje o »Lurdu, Božjem gradu«, središtu prave pobožnosti. Tu je »življa aktivna Božja prisutnost u dušama« tu se osjeća »ulijevanje Božje milosti, koje je veće čudo nego sva čudesa, koja vode k njoj«.

Nekako u isto vrijeme zadivila je osobito anglikansko-američki svijet knjiga »Lurdsko čudo«. Napisala ju je protestantkinja Ruta Cranston, poznata američka spisateljica. Malo sam što znala o Lurdu, pripovijeda ona dok jednog dana ne ugledah u novinama ovaj natpis: — Dječak idiot čudom ozdravio u Lurdu. Više godina je živio kao životinja, i najednom dječak od sedam godina postaje potpuno razuman.

U tom nevjerovatnom članku govori se i o drugim ozdravljenjima. To mi je tako uzbudilo maštu, da sam pošto poto htjela nešto više saznati o Lurdu. Čitala sam sve knjige, francuske i engleske o tom predmetu, do kojih sam samo mogla doći. I odlučih da sve to vidim rođenim očima. Nije me gonio nikakav interes, ni moji lični ni nekog udruženja. Htjela sam naročito da saznam sve!

Kad sam u proljeće 1953. stigla u Lurd, pomoć Monsinjora Théasa i dr. Franje Lereta predsjednika Liječničkog ureda, otvoriše mi sva vrata. Bolničarke, liječnici protestanti, čudesno ozdravljeni, pa i sami bolesnici drage su mi volje pomagali u mom radu... Za vrijeme moga proučavanja ovog Svetišta, proučavanja koje je tražilo više od godine dana rada upoznala sam se s mnogim slučajevima poznatih ozdravljenika. Možda je najizvanredniji onaj maloga Živka Lejdeta, onog istoga, čije mi je ozdravljenje od neizlječivog idiotstva najprije i privuklo pažnju na Lurd.

Drugi glasoviti ozdravljenik, kojega sam posjetila bio je Fernand Legran. Pošla sam da ga posjetim u njegovoj kućici u Žizoru malom gradiću blizu Pariza. Poslije svoga ozdravljenja on se svake godine vraća u Lurd, gdje vrši službu »nosača« bolesnika, veseo, što može pomoći drugim nevoljnicima. — Jedne večeri večerala sam s Ivkom Fretél, jednim od najglasovitijih slučajeva ozdravljenja ovih posljednjih godina...

I tako redom zanimljiva spisateljica prikazuje sve, što je vidjela i doživjela u Lurdu; s kim je sve dolazila u saobraćaj: nije propustila ni jedne prigode, da se što savršenije informira u svemu. Bila je prisutna i kod jednog čudesnog ozdravljenja. Čula je zanosno pjevanje Gospine pjesme Magnificat — Veliča duša moja Gospodina, kojim se popraća svako javno ozdravljenje u Lurdu. Vidjela je zanos svih hodočasnika, zanos mješťana; svi su smatrali tu veliku milost kao svoju osobnu i svi zahvaljivali Bogu na njoj! Mala ozdravljenica bila je heroj toga dana...

Jedna je bolničarka pričala: — Drugi su bolesnici izvan sebe od radosti. Molili su za nju dan i noć: bio je to naš najteži slučaj. — Bolničarka govori istinu dodaje spisateljica, nema zavisti ni razočaranja među bolesnicima... Čovjek bi pomislio, da tko nije primio milost, smatra svoje hodočašće okrutnim razočaranjem. Naprotiv, čini se da u Lurdu i onaj koji ne ozdravlja tjelesno, nalazi novu vjeru i novu snagu, da nosi svoj teret.. Bolesnici idu u Lurd izmoreni i izmučeni patnjom... U Svetištu se nađu usred stotina drugih bolesnika — mnogi u težemu stanju nego oni — i preokret počinje. Stanu misliti na svog susjeda u kolicima ili u krevetu blizu njih; mole za njega i domalo počinju željeti njegovo ozdravljenje više nego išta drugo.

U jednu riječ: zaboravljaju sami sebe. Brzo ih potpuno obuzme ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu: ta dva lijeka za sve ljudske nesreće, kako je učio Isus. Toliko sam puta u Lurdu čula to isto ponavljati od liječnika, bolničarki, nosača, pače i od općinskog pometača: — Bolesnici? Oh, Gospodo, oni su zaboravili na svoje ozdravljenje. Sve što žele jest, da ozdravi onaj do njih...

Svi ozdravljenici, o kojima sam skupila podatke imaju neke zajedničke crte. Najprije, to su priprosti ljudi, siromasi, ponizni. Zatim, kao da postaju poslije doživljenja čuda nepristupačni drugim oboljenjima. Uživaju izvrsno zdravlje. Napokon tako su vedri, plemeniti, puni želje da budu dostojni velikog iskustva, kroz koje su prošli. Njihova je skromnost apsolutna. Nemaju nikakve želje, da iskoriste zanimanje koje za njih vlada među ljudima. Oni hoće samo da daruju, iz zahvalnosti za ono, što su sami primili.

Nema sumnje, da je neka nadzemaljska sila dirnula ovu čeljad i blagoslovila je: i ne samo fizičkim ozdravljenjem nego nekom tajnom vedrinom, nekim mirom i dubokom radošću. Ja smatram povlasticom, što sam neke od njih mogla upoznati...

U Lurdu, zaista, vlada neka »duhovna stratosfera u kojoj heroizam postaje gotovo normalnom pojavom«, kako se izrazio neki moderni pisac. Tu se svaki dan događa ono, što je već davno rekao sv. Bernard: — Bog nam daje veće milosti, kad nam zakrati one, koje mi prosimo. Evo jednog primjera od stotine drugih!

Bilo je 6. rujna 1896. Za vrijeme velike euharistijske procesije. Na poljani pred crkvom Presv. Ružarija na svom krevetiću leži Lucija Katé, dok se Isus približuje u rukama Biskupa. Do nje leži prijateljica joj, mladt Ivka Tubán koja već godinu dana trpi od strašne »potove bolesti« i gotovo da

izdahne... Lucija je gleda u posljednjim časovima i tiho šapće: — Moj Bože, ako samo jedna od nas treba da ozdravi, onda učini, da to bude Ivka...

Biskup podiže Svetootajstvo i blagosliva bolesnice... Ivka ustaje zdrava, a Lucija će i dalje nositi svoju bolest... Ali ne znaš, koja je sretnija! Obje su pune utjehe: jedna, jer je ozdravila; druga, jer je naučila najveću mudrost na svijetu: pregaranje — — —

(Nastavit će se)

BIJELI PLAŠT

(Nastavak)

Vrativši se sa sela Hrvoje se sa majkom i sestrom nastanio u jako udaljenom predgrađu. Do tamo se vozi tramvajem. Svjetlan se teško utisnuo na zadnju platformu. Ljudi su se vraćali za neke poslove u blizini njegove kuće, pa je propustio već dvoja kola, jer su putnici visjeli na vratima kao grozdovi, kao roj pčela.

Stisnut do prozorskog okna stoji Svjetlan i gleda van: promiču starinske fasade kuća, šareni izlozi, uglovi i raskršća. Ostaju za hukom tramvaja ravnodušni prolaznici na pločniku. Sve više se udaljuje od središta grada. Već se može slobodnije disati, mnogo ljudi je sišlo.

Netko potrepta mladića po ramenu. Bio je to gospodin Ratislav. Spustio je svoju tustu šaku sa Svjetlanovog ramena, pogladio se po debelom licu i smiješio nadmoćno, po običaju. Sitne očice, utonule u salo, žmirkale su neodređeno.

— Rulja se razišla, — rekao je gospodin književnik. — Znoji se i loše vonja ova gomila. Pošao sam u prirodu, na čist zrak, a oni su mi ga kvarili cijelim putem. Zašto se ovi ljudi ne kupaju? Ljeto je. Rijeka nije daleko...

— Svjetlan je šutio.

— Sve što sam ikad napisao, — srdio se gospodin Ratislav, — pisano je u njihovu korist, da njima bude bolje. A oni bi me prvi utopili u čaši vode! Ljudi su nezahvalni i tko računa s njihovim priznanjem, taj je luđak. Trebalo bi sve ljude poubijati i onda početi sa odgajanjem posve novog čovjeka, novog naraštaja, nove rase, koja će misliti drukčije, činiti drukčije nego do sad. Sve drugo, sve novo moralo bi se stvoriti! Oh, kakvog bih ja čovjeka mogao odgojiti!...

Svjetlanu je bilo dosadno. Nastojao je da to ne pokaže. Najviše je smetalo kod histeričnog književnika to što je htio uvijek sam da bude — odgojitelj, učitelj, vođ. On je želio voditi ljude, a sam nije bio na čistu sa sobom, što se vidjelo iz svakog retka koji je napisao. Žučljivost, nemir, sumnje, svađe, to je ispunjavalo svaku njegovu knjigu od korice do korice. A svršetak svakog poglavlja, svake knjige bilo je oštro, neopravdano protuslovlje onom što je prije toga opširno razlagao. Svjetlan mu ništa nije vjerovao.

Ratislav je vječno tražio publiku, žrtvu koja će slušati njegova prazna mudrovanja. Sad je nezadrživo zasipao mladića pljuskom svojih brbljarija, jer mu nije mogao pobjeći kroz zatvoreno okno. Osim toga, Svjetlan se glupo odao da silazi na zadnjoj stanici, pa se sad nije mogao spasavati iskakanjem iz tramvaja prije cilja.

Ulovio je samog sebe u osjećaju zlobnog zadovoljstva, kada je književnik naglo prekinuo svoje pripovijedanje i počeo vikati zapanjeno:

— Pa gdje smo mi sad? Ovo je Gorska ulica. Grozno! Ja sam se odvezao četiri stanice dalje: Sad moram dugo čekati tramvaj za natrag. A taj će biti prepun- Čemu da plaćam još jednu kartu? Pa ovo je nevjerojatno! A ti si kriv za ovo, Svjetlane! Zašto me nisi podsjetio gdje treba da siđem?

— Nisam znao gdje kanite sići. Rekli ste da ćete na zrak. Samo to.

— Morao si me pitati...

— Nisam se sjetio. Slušao sam vaše razlaganje. Toliko ste me okupirali svojim riječima...

Književnikovo lice je zasjalo. Crte nezadovoljstva i sjene srdžbe posve su nestale. Kao da je progutao čarobni lijek, koji ga je učinio sretnim. Tramvaj je stao na stanici, a on je iskočio živahno, kao dječak, unatoč debljini, pa je čak i domahnuo rukom Svjetlanu.

„Nije teško kupiti ljude" — mislio je Svjetlan, gledajući za književnikom, koji je smiješnim, kratkim koracima pretrčavao ulicu.

Već poznati osjećaj, koji se u zadnje vrijeme često ponavljao, obuzeo je Svjetlana i sada. Neugodan osjećaj praznine i nečeg lažljivog, prilično bijednog.

„Jeftina je i gadna ova tvoja kupovina ljudi" — mrmljao je bezglasno sam sebi. — „Ovo je sada bio vrhunac tvojih porugljivih, bezočnih laži što ih sve više i sa sve manje savjesti serviraš ljudima u lice. Nitko ne veli da su ti ljudi zavrijedeli drukčiji postupak, nešto bolje i plemenitije. Ali ne radi se o njima, radi se o tebi, o tomu što ti činiš! Cinizam, gruba bestidnost, drsko a prozirno pokrivena tvojim vedrim, ljubaznim izražajem lica... Kakav je to novi otrov i draž koji se širi u tebi? Temeljito ga uzgajaš!..."

Vrlo nezadovoljan i zamišljen sišao je Svjetlan s tramvaja. Bila je to zadnja stanica. Plava kola su zaokretala sa štropotom i vraćala se u grad.

On je imao još pješačiti. Krivudava, prašna ulica bez pločnika sa širokom grabom s lijeve strane vodila ga je između malih, prljavih kuća, krezubih plotova i razgrađenih, neurednih dvorišta.

Mali prozori sa napuklim oknima činili su kuće sumornim i slijepim. Bio je to kraj siromašnje, gladne djece i bolesnih staraca. Blizu zdenca sa

kojeg je cijela ulica crpla vodu, kao u selu, bila je kuća u kojoj stanuje Hrvoje.

Između ove kuće i ostalih nije postojala nikakva razlika. Samo što je u dvorištu bez ograde bila smještena nova klupa od neobojenog drveta i pod prozorima su bile posađene ruže koje se tu nisu mogle održati, pa su venule duboko spuštenih cvjetova.

Iza ugla kuće istrčao je Hrvoje. Iščekivao je Svjetlana i pošao mu u susret. Zagrlio je prijatelja i poveo ga u kuću. U sobi su bile majka i Franjica.

Glas Hrvojeve majke zadržao je staru vedrinu i zvučnost. Smijala se i sada toplo i glasno. Samo je njezina kosa bila sijeda do zadnje vlasi, ramena još više pognuta i nije se, kao nekad, činila mlađom od svojih godina. Obukla je haljinu za svečane zgode, strašno staru haljinu sa izbledjelim sitnim prugama.

A Franjica?... Sjedila je u velikom naslonjaču od istrošenog pliša, a noge su joj počivale mrtvo na niskom stolcu. Od nje su ostale još samo velike jasnosmeđe oči. Kosa joj više nije imala svijetle pramove. Bila je tamna i strogo počešljana uz glavu. Smiješila se blijedim, skoro bijelim usnama. Kad je progovorila, pozdravljajući Svjetlana, glas joj je bio slab, hrapav neugodan.

Sjeli su za stol i majka je pripovijedala ono što je Svjetlan već čuo od Hrvoja. On je na izgled slušao pažljivo, a nije se mogao otresti teškom utisku od svega što je vidio.

Najviše ga je potreslo saznanje o Franjici. ..Tuberkuloza. Ona joj je oduzela i noge. Sad je guši u grlu, pa teško govori. I Hrvoje veli da je neizlječiva tuberkuloza. Teško ju je gledati ovako nepomičnu. Koža se čovjeku ježi dok sluša njezin glas. A ona bi željela da bude djevojka koja hoda po kući i na pločniku. Htjela bi da ima najugodniji glas, koji svi rado slučaju. Kada je ljudi vide i čuju, postaju sumorni, obuzima ih mučnina i žure se da pobjegnu što prije. A ona bi željela da je svi vole i da je svima ugodno njezino društvo. Njezina žalost će uroditi utjehom. Njezine boli darovat će joj ispunjenje želja. U nebu će prolaziti živim koracima između cvjetova koji neće venuti kao ruže pod njezinim krovom. U nebu će pjevati zvonke pjesmice i nikad se neće nasititi ljepote zvukova u svojem glasu i u glasovima oko sebe..."

Pogledao je Hrvoja.

..A njegovo zdravlje donosi njemu dug život, kao i moje meni. Što dulji život, sve više prigode grijesima. Množina dana traži umnožene napore u borbi sa grijehom. Bogatstvo u broju godina traži i ogromne dužnosti od čovjeka kojem su darovane. Kao malo bogatstvo. Pa ako ih čovjek koristi samo za sebe, ono će ga osiromašiti u vječnosti, uništit će u njemu sve što ga čini čovjekom, djetetom istine i Onoga koji je Istina. Bogatstvo godina i zlata oduzet će mu svu baštinu vječnosti, ako ne bude oprezan i jak u srcu. I Franjičina bolest ima svrhu. Ona kuša teško i strašno njezinu vjeru i njezino srce. Ona je tvrđa bolesne djevojke protiv grijeha i opasnosti. Ona je zalog njezinog vječnog zdravlja kojim će otkupiti ne samo sebe, nego i majku i brata i — tko zna kojeg neznanoga bližnjeg na drugom kraju svijeta, o kojem neće ništa doznati u ovoj dolini plača. Kojeg će sresti tek na cestama skrivenim ljudskom oku, na cestama koje nemaju raskršća, a vode u radost bez svršetka".

Prenulo ga je iz misli pitanje Hrvojeve majke:

— A što kanite sada, kad ste maturirali, Svjetlane?

— Nastavit će se —

ROĐENDANSKA MOLITVA ZA BRATA

Danas znam: cvijetovi moraju svenuti
da bi na suncu sjali plodovi zreli.
Zadržati proljeće, s puta ga skrenuti,
tu misao nismo misliti smjeli.

Moj brat nije više dijete, Gospodine.
Danas znam: sve zori pod neba svodom.
Mijenjaju mu stas i glas godine...
Ja neću da ide mojim hodom!

Neću da luta mojim putima.
da ga privuče vir istih grijeha.
Neću da ga u tamnim kutima
zagluši jeka paklenskog smijeha.

Ni da me slijedi u mojim mukama,
ni da upozna moja lažna veselja.
Vodi ga, Kriste, svojim rukama
i budi vodič njegovih želja.

Neka nema moj glas, koji je znao režati
psovkom i kletvom, ni oči
moje što znale su od istine bježati,
ni srce u sjenama noći.

Nek ne upozna zle ljude koje sam poznavao,
već samo one koji su iskreni, tihi i jaki.
Neka ne sretne žene kojima sam osjećaj razdavao,
nek bude pratilac vječni jednoj ženi
i kao djevojci i kao baki.

Zvijezdo našega doma, Kraljice moga roda,
Marijo, odvjetnice svih mojih tamnih sati.
Nauči mog brata što je čistoga srca sloboda.
Izgubljene moje dane
kroz njega meni vrati.

Kriste, daruj mu samo moju dušu djetinju,
da ostane u Tvom Dvorcu Vječnosti mlad
i snagu moje borbe, nepomirenja s tamom
i moju najveću svetinju:
radosnu nadu u Te.
Nek Tebi posvećene budu njegove zemaljske minute,
da kao pobjednik uđe u Tvoj Nebeski grad.

Novi sat za vatikansku baziliku. Dosadašnji satovi su dotrajali, pošto su oko 200 godina vršili svoju službu. Novi sat ima samo jednu mašineriju, a tri satne ploče, dve na mestu dosadašnjih i jednu ploču koja će biti okrenuta prema terasi iza bazilike. Sat će udarati četvrt, pola, tričetvrt i pune časova. Automatskim uređajem će ujutro, upodne i uveče zvoniti Anđeo Gospodnji. Skazaljke su iz gvožđa, i svaka teži 10 kg.

DOBRO I ZLO U STAROJ LEGENDI

U davno doba — pripovijeda jedna stara legenda — Isus je sa svetim Petrom hodao po svijetu te su se jednog ljetnog dana našli u Hrvatskom Zagorju. Dan je bio usijan i pun zapare, kad se pješak brzo umori a žeđ ne će da ugasne.

Koračali putnici cestom, zakretali na puteljke, željni izvora ili da bi barem naišli na čovjeka, koji bi im pokazao put do studenca. No nikako nisu mogli naići na ono, što su željeli. To je svetome Petru bilo odviše teško pa on rekne Isusu:

— Gospodine, ja ne mogu dalje. Učini nešto, jer ću inače od žeđi umrijeti... ovdje... nasred ceste.

Isus ga sažalno pogleda te pokaže na nedaleku livadu.

— Skoro ćeš se napiti — rekne blago — samo budi malo strpljiv. Eno tamo na livadi leži mladić i pase blago. Pitat ćemo njega, gdje ima pitke vode.

Požure oni, koliko su samo mogli. Kad su mu se već dosta približili, sveti Petar vikne mladiću:

— Molim te, prijatelju, pokaži nam put do izvor-vode, vrlo smo žedni. Mladić nije prepoznao putnike pa se i ne osvrne. Ležao je i dalje na livadi, podvio ruke pod glavu i šutio.

Sveti Petar ponovi želju:

— Barem nam reci, kojim nam pravcem treba krenuti, da bismo stigli do vode.

Sad se mladić otrese, ljut što ga netko uznemiruje pa mahne nogom i promrmlja:

— Idite samo! Doći ćete!

Putnici ne progovore riječi, nego zamišljeni otpješače dalje. Nije prošlo dugo, kad opet stignu do jedne livade, a na njoj mlada pastirica čuvala blago i vezla svoj vez. Zamišljena u posao sjedjela je na travi, kad stranci najednom stali.

— Čuj, mlada djevojčice — zovne sveti Petar. — Vodi li ovaj put do izvora? Teško smo ožednjeli, a ne znamo puta do vode.

— Odmah, odmah! — skokne pastirica, odloži vez, potrči k putnicima te pokaže na nedaleku šumu. — Idite samo poprijeko, stići ćete u šumu, u šumi je izvor, za čas ste tamo. —

Oni zahvale i učine, kako im je rekla.

Kad su se u šumi osvježili na izvoru, sjednu da se malo odmore. Sveti Petar bio je zamišljen i nemiran. On se obrati Isusu:

— Gospodine, kakvu ćeš kaznu dati onome ljenivcu, a kakvu nagradu djevojčici? Jer on zavređuje da bude kažnjen, dok dobru djevojčicu treba nagraditi.

Isus odgovori:

— Učinit ću, da ovaj mladić postane mužem one djevojčice, jer kad se zlo na svijetu ne bi udružilo s dobrim, nego bi bilo samo, ne bi ljudi mogli živjeti.

IZ KATOLIČKOG SVETA

Kongregacija svetih obreda raspravljala je o uvođenju procesa za proglašenje p. Alzona — blaženim. P. Alzon živeo je od 1810—1880 u Francuskoj. Osnovao je kongregaciju asumpcionista te im postavio za glavni zadatak apostolat katoličke štampe i apostolat na Istoku.

Mladomisnik krstio svog unuka. Rudolf Elwes, član ugledne katoličke porodice u Engleskoj, bio je prvo oficir, a posle ženine smrti odlučio se za svećeničko zvanje. Za Uskrs bio je posvećen za svećenika. Prvo dete koje je krstio bio je njegov unuk.

Modernizacija ulazi u crkvu. U novoj crkvi londonskog kvarta Kinsington primenjene su mnoge novine. Svetlosni znaci na ulaznim vratima, prezbiteriju i u sakristiji. Kad zaručnik ulazi u crkvu, svećenika u sakristiji obaveštava o tome svetlosni znak. U ispovedaonici zeleno svetlo znači da je ispovedaonica slobodna, a crveno da je već neko unutra.

Jedini katolički univerzitet iza gvozdene zavese postoji u Lublinu u Poljskoj. Počeo je da radi posle prvog svetskog rata. Za sve to vreme 16 000 studenata postiglo je tamo doktorsku diplomu. Udruženje lublinske visoke škole broji 50 000 članova, koji svojim prilozima pomažu izdržavati taj univerzitet.

Msgr Aron Marton jedini je katolički biskup u Rumuniji, koji se nalazi na svom službenom mestu. Sada je i njemu oduzeta sloboda kretanja i utesnjena mogućnost rada. Dozvoljeno mu je da vrši liturgijske obrede u svojoj domaćoj kapelici i u katedrali, sve ostalo mu je zabranjeno.

Papa slepcima. U Lurdu se skupilo oko 4 000 slepaca iz 12 evropskih zemalja na prvi međunarodni kongres „Krstaškog pohoda slepih" u sklopu svetskog apostolata molitve. Papa u svom pismu naziva slepce svetlošću sveta, pošto velikodušno podnose svoja iskušenja te ih sjedinjuju s Kristovim mukama za svoje sapatnike te za potrebe svete Crkve. Slepi, kaže Papa, neka budu svetlo drugim slepima u njihovim telesnim i duhovnim nevoljama. Vi svima njima pomažete graditi duhovni dom, koji rasvetljuje i greje.

Bazilijanci su preuzeli crkvu sv. Barbare u Beču i duhovnu pastvu nad grkokatolicima. Crkva sv. Barbare je postala župska crkva svih grkokatolika u Beču, odnosno u celoj Austriji. U toj crkvi dugo vremena su se čuvale moći sv. Jozafata Kunceviča. U vreme ratnog sloma 1945 one su bile prenesene na sigurno mesto u Rimu gde se još danas nalaze.

Međunarodni katolički univerzitet u Salzburgu bliži se ostvarenju. Za jesen predviđa se otvaranje filozofskog fakulteta, koji bi imao tri sekcije: a) psihološko-filozofski odeljak, b) odeljak za jezike, novinarstvo, istoriju, umetnost itd, c) pravno-filozofski odeljak za radno, čovečansko, porodično pravo, upoređujuće pravo. Nakana osnivača tog poduhvata jeste: s katoličkog stanovišta proučavati sve naučne pojave našeg vremena.

Sudan. U novom sudanskom parlamentu liberalni blok koji okuplja gotovo sve poslanike iz Južnog Sudana, dobio je 32 poslanika, pripadnika svih vera. Njihov pretsednik je katolički svećenik Saturnino Lohure.

Kambodža je dobila prvog domaćeg katoličkog svećenika. Dosad su tamo radili samo vietnamski i francuski svećenici. Ređenje tog mladomisnika g. Simona Yen-a bilo je vrlo svečano. Prisustvovali su obredima pretstavnici državnih vlasti i strani zastupnici.

Kinezi u diaspori. Izvan Kine i Formoze živi u takozvanoj diaspori oko 11 miliona Kineza, najviše u susednim zemljama: Malaji, Burmi, Vietnamu i Indoneziji, ponešto na svim kontinentima. Najveći postotak katolika imaju sledeće kolonije: Na Mauriciusu ih živi 20 000, od kojih 11 700 katolika, u Reunion 7 500, od kojih 3 200 katolika, na Jamajci 18 000, od kojih 7 000 katolika, na Trinidadu 5 700, od kojih 2 000 katolika, na Havajima, 32 000, od njih 10 000 katolika, na Tahitima 7 500, od njih 1 700 katolika. U Singapuru je središte katoličkih misija za Kineze u diaspori. Vodi ih Msgr Van Melckebekke sa 252 svećenika.

Prema oltaru. 9 juna se pod pretsedstvom Pape održala konzistorija na kojoj se raspravljalo o proglašenju svetom španske redovnice Joaquine Vedruna y Mas te italijanskog kapucina Karla da Sezze.

Franjevci u Svetoj Zemlji održavaju 54 svetišta, i to: 31 u Jordaniji, 21 u Izraelu i 2 u Siriji. Uz to ti franjevci obavljaju službu Božju u tri crkve koje upotrebljavaju i druge konfesije. Ovi franjevci imaju 72 kuće, i to: 11 u Jordaniji, 18 u Izraelu, 11 u Siriji, 6 u Libanu, 17 u Donjem Egiptu, 5 na Kipru, 2 u Rimu, i u Carigradu i jednu u Vašingtonu. Njihov se broj penje na 450 članova: 234 svećenika, 37 klerika, 151 brat pomoćnik i 28 trećoredaca.

P. Gabriel Gilbey, benediktinac, postao je naslednik plemićkog imanja Vaux of Harroden. Time bi trebao taj benediktinac da uđe kao lord u kuću lordova. Od reformacije na ovamo takvog slučaja još nije bilo. Pre 150 godina niži dom narodnih poslanika izglasao je zakon prema kome nijedan katolički ili anglikanski svećenik ne može biti narodnim poslanikom. Za dom lordova nema sličnog propisa.

Crnačka rasa ima u zboru biskupa katoličke Crkve 23 zastupnika, od kojih 22 rade u Africi, a jedan na Haitima u Srednjoj Americi.

Iz Hongkonga se saznaje da je generalni vikar iz Hankova osuđen na 20 godina zatvora. Trojici franjevaca stavljaju u krivicu da održavaju veze s imperijalistima te da zauzimaju negativan stav prema patriotskoj crkvi. Iz sličnih razloga jedan svetovnjak, Anthony Yang, osuđen je na 10 godina. — U Hongkongu su se 18 maja obavila posebna bogosluženja u naknadu za grehe u vezi posvećenja nezakonitih biskupa u Kini.

Papa je ahenskom biskupu, koji je u nemačkom episkopatu referent za pitanja odgoja i školstva, naglasio da je nužno potrebno da se očuva pravo roditelja na dosledni kršćanski odgoj katoličke omladine. Stoga ne mogu ni roditelji ni Crkva odustati od prava na vlastite katoličke učiteljske škole.

Rimski vikarijat je otvorio informativni proces za proglašenje blaženim Zefirina Namuncura. Imenovani je rodom iz Patagonije, sin najstrašnijih Kacika s argentinskih pampasa. Postao je salezijanski pitomac i došao u pratnji kardinala Cagliero u Rim, gde je umro 11 maja 1905 godine u bolnici Braće sv. Ivana od Boga. Bilo mu je 18 godina. Njegovo su telo prevezli u domovinu te je sahranjeno u crkvi Marije Pomoćnice u Fortim-Mercedes.

Anglikanska se crkva nalazi u velikoj krizi. Kenterberijski nadbiskup je obrazovao posebnu komisiju sa zadatkom da prouči stanje u njihovoj crkvi te da izradi preporuke za buduću konferenciju u Lambeth, koja se održava svakih 10 godina. Ova komisija preporučuje ograničavanje poroda pomoću antikoncepcijskih sredstava uz druge posvema nekršćanske postupke.

Slobodne škole u Engleskoj. Državna pomoć slobodnim katoličkim školama mnogo interesuje engleske katolike. Država nije velikodušna. Organizacija katoličkih nastavnika sa gospođama Mc Mahon i Holland ulaže velike napore da postigne povoljniji položaj. Jedan novi nacrt u liverpulskoj nadbiskupiji izgleda da će unaprediti to pitanje prema konačnom uređenju.

Sastav kardinalnog kolegijuma. Posle smrti kardinala Stríča, kardinalski kolegij broji 55 članova: i to: 5 kardinala biskupa, 48 kardinala svećenika i 2 kardinala đakona (Canali i Ottaviani). Među njima ih ima još 13 koje je imenovao Pijo XI, dok 42 od njih sadašnji Papa. Po narodnosti 18 njih su Italijani, 6 Francuza, 3 Amerikanca, 3 Brazilijanca, 3 Španjolca, 2 Nemca, 2 Argentinca, 2 Kanađanina, 2 Portugalca, 1 Austrijanac, 1 Belgijanac, 1 Čileanac, 1 Ekvadorijanac, 1 Indijac, 1 Irac, 1 Jermen, 1 Jugosloven, 1 Kinez, 1 Kolumbijanac, 1 Kubanac, 1 Madžar, 1 Poljak, 1 Sirijac.

Katolička Crkva u Čileu. Ova južnoamerička država broji oko 7 miliona stanovnika, koji su po veri gotovo svi katolici. Svećenika ima 1900, većinom domaćih. Od redovništva postoji samo jedan samostan nemačkih benediktinaca, 2 samostana karmelićana španjolskog porekla; nadalje samostani Male braće i Malih sestara Šarla de Fukola. Veronauka se poučava u državnim

školama. 40% srednjoškolaca pohađa privatne škole. Oseća se veliko pomanjkanje stanova. Katolička Akcija pod vođstvom p. Alberta Hirtado radi na rešavanju tog pitanja.

I sa poklonima je teško. Na granicama Poljske čeka prilična količina poklona iz zapadnih zemalja u vrednosti od blizu 100 miliona zlota. Adresirani su na kardinala Višinskog odnosno na episkopat. Državne vlasti traže da se plati carina kao na uvezenu robu. Poljski katolici su imali sve do 1950 godine svoju karitativnu organizaciju. Državne vlasti žele da Crkva prepusti njima te poklone da ih ona deli.

Crkva u vatikanskom paviljonu na svetskoj izložbi u Brislu je vrlo dobro posećena; tamo se služi mnogo svetih misa. Prema tačno utvrđenom rasporedu u nedelje i zapovedne blagdane tamo se održavaju propovedi na raznim jezicima: francuskom, flamanskom, holandskom, engleskom i nemačkom.

U avijonskoj nesreći koja se desila 18 maja u Kazablanki, nastradala su tri belgijska laička misionara žosista, koji su bili na putu za Kongo.

Milanski nadbiskup Montini uputio je svome svećenstvu posebno pismo u kome raspravlja o pitanju: svećenik u modernom promenljivom svetu. Postoje dve dužnosti koje je teško spojiti. Svećenik mora da se približi svetu da ga upozna, da savetuje, da vodi i spasava. Na drugoj strani svećenik treba da se donekle izdvoji od sveta i njegovog duha i njegovih ideja. Valja da bude svećenik strog prema sebi, ali isto tako da se ne smatra reformatorom drugih i crkvene discipline. Na koncu pisma Msgr Montini govori o svećeničkoj svetosti, koja se najlepše očituje na dušebrižničkom radu. Nema bolje askeze nego savesno, radosno i strpljivo obavljanje pastoralnih dužnosti. Da bismo postali što sličniji Kristu treba da dozvolimo da Krist deluje u nama: On je učitelj, uzor, od njega izviru sve milosti. Koliko se više pripremimo pomoću tišine, adoracije, razmatranja, radosnog prihvatanja njegovih nadahnuća, strpljenjem u iskušenjima, toliko više će nas Krist prožeti, preobraziti i posvetiti.

Molili za ubojice. 26 godišnji Korejac Oh Inho, sin katoličkih roditelja, učio je univerzitet u Americi. Jednom je pao u ruke neke podivljale bande omladinaca koja ga je flašama dotukla. Kad su roditelji doznali za tragičnu smrt svoga sina, molili su američke vlasti da se ubojice kazne najblažom kaznom koju dopuštaju njihovi zakoni. Izrazili su se spremnim da prilože izvesnu sumu kako bi se posle izdržanog zatvora mladi kriminalci odgojili u čestite ljude.

Crnački biskup Josip Kiwanuka iz Masake u Ugandi prisustvovao je katoličkom zboru Austrije u Beču od 8—15 juna o.g. Učestvovao je u otvaranju misijske izložbe, održao pontifikal u crkvi sv. Stefana, pojavljivao se i na drugim važnijim priredbama. — Njegova biskupija u Ugandi meri 8 000 km² a stanovnika ima 171 000, od kojih 145.000 katolika. U njoj ima 220 misijskih škola sa oko 20.000 učenika.

Iznenadno ozdravljenje. Prigodom 41 godišnjice prvog fatimskog ukazanja vršile su se u Fatimi velike svečanosti. U njima je učestvovalo do pola miliona hodočasnika, među kojima i 800 bolesnika. Kad se bolesnicima delio blagoslov sa Presvetim, 30 godišnja Marija Avgusta Borges se odjednom digla iz nosila. Ona je pet i po godina ležala u bolnici u Koimbri, pošto je bila uzeta na rukama i nogama, a i jedva je mogla govoriti. Kako je bolesnica primila blagoslov, prestali su joj svi bolovi i bez poteškoće je mogla pokretati ruke i noge. Slučaj je bio snimljen za televiziju i sada ga lekari proučavaju, da utvrde da li se radi o čudesnom izlečenju.

Godišnjak katoličke Crkve u SAD za 1958 daje sledeće podatke: SAD sa Aljaskom i Haitima ima 36, 023 977 katolika. Za poslednjih 10 godina broj se katolika pomnožio za gotovo 10 miliona. Prošle godine 1957 je bilo 140 414 obraćenika, a za poslednjih 10 godina 1,278 054.

Nova katedrala. U Belgaumu u Indiji katolici su podigli za 19 godina novu katedralu, posvećenu fatimskoj Majci Božjoj. Katedrala je sagrađena potpuno u indijskom stilu sa centralnom kupolom, koju okružuju tornjevi, a crkva je posejana ornamentikom lotosovih cvetova.

Obilan plod. Jedna mala župa od 400 vernika Wachbach kod Bad Merhentheim u Nemačkoj je za poslednjih 10 godina poklonila Bogu 28 redovničkih osoba, koje su još na životu.

U Parizu godišnje 1500 odraslih osoba kršteno. Kandidati za sveto krštenje dolaze većinom iz potpuno bezvernih porodica. Oni nisu imali nikakav verski odgoj. Kad su došli u zrelije doba, često ih je potaknuo susret sa dobrim katolikom, pa se u njima probudila težnja za Bogom. Ti kandidati pripadaju većinom srednjem staležu: intelektualci, tehničari, sekretari, činovnici i činovnice, kućni nameštenici, a najmanje je običnih radnika. Za katehumene postoji u Parizu izvestan broj katehumenskih središta, u kojima radi oveći broj ženskih i muških laičkih katehista. Oni redovno rade do pola godine pojedinačno sa katehumenima, a svećenik koji vodi ono središte samo kontrolira pouku. Najmanje svaki mesec jednom skupe se u društvenim prostorijama novokršteni i katehumeni na bratski sastanak, kako bi se novajlije lakše uživeli u novu sredinu i dobili novo društvo.

Praktični katolici u Engleskoj. Prema obavljenim anketama ustanovljeno je da katolici u Engleskoj u velikom postotku vrše svoje verske dužnosti: u Liverpulu 84%, u Birmingamu 79%, u Londonu 64%. Slično je i u drugim gradovima jugoistočne Engleske. Praktični katolici su posećivali katoličke škole odnosno javne ali su dolazili na veronauku. Oni katolici koji nisu pohađali veronauku ne spadaju među praktične katolike.

Ostrvo Guam je dobilo u gradu Agana novu katedralu. Raniju su uništili Japanci prilikom bombardovanja 1944. Ostrvo broji 52 000 sta-

novnika, od kojih 50 000 katolika. Ovo je ostrvo u Tihom okeanu te se mnogo puta spominjalo za vreme drugog svetskog rata.

Grupa katoličkih Arapa iz Galileje pod vođstvom grkokatoličkog nadbiskupa Juraja Hakima hodočasti ove godine u Lurd.

Na obali Kneydart u Škotskoj će se ukratkom podići kip prečiste Device, visok 3,6 metra iz staklenih vlakana, koji će težiti samo 188 kg. U lepom vremenu lađe koje prolaze tamo, videće već izdaleka taj kip. U sunčanom svetlu kao i mesečini očekuju se jaki svetlosni efekti.

U Južnom Maroku otkrili su čovečju vilicu koju drže za staru 180 000 godina. Ukoliko to stoji, u Severnoj Africi su živeli stariji i primitivniji ljudi od Neandertalaca.

Pravo na privatne škole. Vrhovni sud u Nju Delhiju je raspravljao po pitanju, da li je školski zakon, koji je donela komunistička vlada i parlamenat i državici Kerala saglasan s ustavom Indije. Sud je osporio zakon, pošto je našao da je suprotan ustavu, koji govori da imaju verske zajednice pravo na svoje škole, koje treba država da podupire i priznaje. Međutim sud je priznao provincijskoj vladi u Kerali pravo da preko svog komiteta postavlja učitelje na takve škole te im isplaćuje prinadležnosti.

21 jula o.g. u Vatikanskom paviljonu u Brislu održaće se »Međunarodni dan plave Armije«. Tom će skupu pretsedavati sekretar za istočnu crkvu kardinal Tisserant. Zadatak te organizacije jeste buditi u svetu smisao i interes za fatimske poruke Majke Božje.

Bogoslovni fakultet i bogoslovno semenište u Innsbrucku slavilo je krajem maja 100 godišnjicu svog rada. Danas uči na tom fakultetu 473 bogoslova, a predaje 26 profesora i docenata. U toku svog rada fakultet je dao 91 biskupa i 8 kardinala. Neki njegovi profesori postigli su svetski glas: kao Noldin, Donat, Grisar, Jungmann. Na proslavi 100 godišnjice došlo je 3000 uzvanika.

Iz Bolivije. Nadbiskup nadbiskupije Sukre Msgr Josef Klemens Maurer, rodom iz trijerske biskupije, posetio je svoju domovinu Nemačku i dao razne podatke o svojoj pastvi. Njegova nadbiskupija ima 400.000 vernika a samo 37 svećenika. Većina njegovih vernika su Indijanci. Svuda vlada velika beda i neznanje. K njima dolaze razni protestantski propovednici iz SAD i bedan narod zbog materijalnih koristi često prelazi na protestantizam. U Sukre postoji već od 1605 godine semenište, ali je u vrlo bednom stanju. Svih semeništaraca i bogoslova za 4 biskupije ima 45. Msgr Maurer traži za svoju siromašnu biskupiju mladih svećenika.

Lep napredak. Crkvene provincije Slonove kosti, Dahomeje i Toga, koje imaju zajedničko bogoslovno semenište u Uidah, očekuju ove godine dobru žetvu — 11 mladomisnika, i to: 3 za Abidan, 2 za Porto Novo, 2 za Lomé i 4 za Kotonu.

Kongregacija svetih obreda ispituje spise Luis Amigo Ferrer, biskupa iz Sevilje, koji je osnovao kongregaciju kapucinskih trećoredaca Majke Božje od sedam žalosti.

U Južnoj Americi napredak civilizacije i poboljšanje privrednog stanja u tesnoj je vezi sa verskim stanjem. U Čileu na 100 stanovnika 80 njih je pismeno, i tamo dolazi jedan svećenik na 3000 duša. U Guatemali međutim 70% stanovnika ne zna čitati ni pisati, i tamo dolazi jedan svećenik na 11 359 vernika. Slična se pojava zapaža u poređivanju nacionalnog dohotka i svećeničkih zvanja. Sa poboljšanjem prvoga dolazi i napredak u svećeničkim zvanjima.

U Kanadi je najpoznatija hodočasnička crkva Sveta Ana u Bopré. Prošle godine tamo je bilo preko 2 miliona hodočasnika, služilo se 20 000 svetih misa i podelilo preko miliona Pričesti. Organizovano je bilo 600 hodočašća. Ove će godine biti ova brojka nadmašena. Redemptoristi, koji čuvaju to svetište, u mesecu maju priredili su velike svečanosti pod geslom: »Mir na svetu«.

Kanađani očekuju svog sveca. Radi se o bratu laiku Andriji, iz kongregacije sv. Križa. Pre 50 godina je živeo i radio u oratorijumu sv. Josipa u Montrealu. Na temelju izvanrednih uslišanja i što je umro na glasu svetosti obavljen je u Kanadi već informacioni proces za proglašenje blaženim. U Rimu se u kongregaciji svetih obreda proučava materijal koji iznosi 1084 stranice. Pobožni Kanađani se mole da bi što pre došao dan, kad će brat Andrija, taj ponizni službenik kršćanske ljubavi i mira, biti postavljen na oltar.

Kina. Katolički svećenici provincije Kwangtung nalaze se na prevaspitnom kursu u Kantonu. Smestili su ih u udoban hotel, dali im sve materijalne ugodnosti. Svećenici obližnjih župa mogu u nedelje i zapovedne blagdane kući da služe svojim vernicima svetu misu, ali u ponedeljak ujutro moraju biti već na predavanjima, koja strogo nadziru organi državnih vlasti. Predaje se i debatira o dva glavna problema: saradnja svećenika u patriotskom pokretu i o izboru i posvećenju nezavisnog biskupa za kantonsku biskupiju. Dosad su se svećenici grčevito protivili osnivanju nezavisne otpadničke crkve. Među kursistima ima ih koji su zbog svoje vernosti Crkvi oveći broj godina izdržali u zatvoru.

Kuba. Na Kubi živi 30 000 Kineza, od kojih polovina u samoj prestonici La Navana. Među njima je samo 3 000 katolika. Šest kineskih svećenika je zaduženo za sve vrste pastoralnih potreba među kineskim katolicima: za školu, za štampu, za socijalnu i karitativnu pomoć. Protestanti i slobodni zidari imaju tri kineska dnevnika i jednu reviju. Postoji opasnost da će ti faktori ukočiti rad katoličkih svećenika.

Katolički Kopti novog patrijarha. Papa Pijo XII imenovao je za aleksandrijskog patrijarha Msgr Sidarus-a, koji je bio pomoćnik pokojnog patrijarha Markosa Kuzama. Novi patrijarh ima 54 godine.

Australija je dobila novog ukrajinskog egzarha u Msgr Prasko, koji je rodom iz Lavova. Posle rata se naime veći broj katoličkih Ukrajinaca preselio u zapadne zemlje i odande u prekomorske.

Za Ukrajince u Braziliji Papa je postavio jednog bazilijanca p. Martenez ordinarijem, time što ga je postavio pomoćnim biskupom kardinalu de Barros Camara iz Rio de Janeiro.

Pravedna kazna. U Zapadnoj Nemačkoj bila su osuđena dva nastavnika zbog javnog odobravanja nacističkih nedela nad Jevrejima. Nastavnik Edgar Fernau je dobio 4 meseca zatvora, jer se pred brijačem žalio što nisu nacisti ugušili gasom sve Jevreje. — Profesor Ludwig Zind je dobio jednu godinu zatvora što je javno izgovorio slične reči.

Kapucini su izabrali na generalnoj skupštini američkog patra Williama Neubauer generalom svoga reda. Novoizabrani general je rođen u Milvoku u SAD 1890 godine. Od 1946—1952 već je bio generalni ministar. Dosadašnji general je bio Italijan p. Benigno Da Sant' Ilario.

Kardinal Višinski je govorio na praznik Tela narodu od 100 000 duša. Isticao je potrebu novih crkava u poljskoj prestonici. Sada ima u Varšavi 70 crkava, ali treba ih još 40, da bi za svaku crkvu bilo po 10 000 vernika. Kardinal je izjavio da se muči već dve godine da bi dobio od državnih vlasti dozvolu za izgradnju tih crkava, ali bez uspeha. Stoga se obraća na narod da deli s njime svoju žalost, a i da se mole za tu veliku potrebu.

Telovske procesije u Zapadnoj Nemačkoj obavile su se ove godine vrlo svečano. U njima su učestvovali pretstavnici državnih upravnih vlasti, vojske, naučnih ustanova, škole, razne katoličke organizacije i veran narod. U Münchenu je bilo u procesiji oko 40 000 osoba, u Kölnu 30 000 i slično. U gornjoj Bavarskoj na Kijemskom jezeru i na Staffel jezeru procesije su se razvile po jezeru čamcima. Na procesijama su se mogla videti starodrevna odela. Videlo se da oživljavaju stare tradicije. Stvarno, ceo katolički narod je ispovedio svoju veru u presveti oltarski Sakramenat.

Na praznik presvetog Trojstva 40 đakona francuske biskupije sv. Sebastijana bilo je u Lurdu zaređeno za svećenike. Svečana posveta obavila se u novoj bazilici sv. pape Pija X,

Papa nemačkim studentima. Papa je 4 juna primio u audijenciju 350 nemačkih studenata. U svom govoru ih je pozivao neka ispovedaju i primenjuju u svom stručnom radu svoju veru i katolički svetovni nazor za dobro zajednice i čitavog javnog života. Religija mora prvo da bude u srcu. No, ona ne bi bila ispravna, što potvrđuje istorija poslednjih 100 godina u Nemačkoj, ako ne bi nastupala u javnosti kao svedok istine i uzor nesebičnog rada za bližnjega.

Katolički ured u Singapuru započeo je dopisnim kursom na kineskom i engleskom jeziku, koji mnoge ljude vodi do obraćenja. Prevodi tog kursa na sijamski, burmanski i indonežanski jezik se proučavaju.

Međunarodni savez slobodnih škola organizuje 12 oktobra o.g. svetski dan, prigodom 10 godišnjice svetovne deklaracije »Prava čoveka«, da bi potsetio svet na 26 član iste deklaracije koji kaže: »Roditelji imaju prvenstvo u pravu da biraju oblik odgoja, koji treba da se daje njihovoj deci«.

Među 16 miliona američkih Crnaca 576 000 je katolika. Godišnje se u SAD krštava oko 14 000 Crnaca u katoličkoj Crkvi, i to 10 000 odraslih i 4 000 dece.

Lurd je dobio za 100 godišnjicu divnu umetničku misnicu. Baskovski umetnik Ri Basterreix je izradio belo plavu marijansku misnicu. Križ na misnici prepleten je krunicom. Njena su zrna trostruka u beloj, crvenoj i žutoj boji. Iznad križa je kruna, a pod križem masabjelska pećina s Majkom Božjom i sv. Bernardicom. Na misnici oko križa s jedne i druge strane naznačene su znamenitije Marijine hodočasničke crkve u Francuskoj.

Tajna konzistorija održala se 9 juna u Vatikanu. Prisutno je bilo 13 kurijalnih kardinala te sirijski kardinal Tauppouni i jermenski kardinal Agagianian. Glasalo se o kanonizaciji dvaju blaženika Karla de Sezze i Joaquine de Vedruna Y Mas. Kardinal Mimmi je optirao za kardinala biskupa suburbikarne biskupije Sabine i Poggio Mirteto. Od poslednje konzistorije 20 maja 1954 Papa je imenovao 1 patrijarha, 121 nadbiskupa i 649 biskupa, 9 samostalnih prelata i jednog samostalnog opata. Sem toga je potvrdio prema propisima crkvenog zakonika izabranih 10 nadbiskupa i biskupa istočnih obreda.

Vojska u Lurdu. Između 12—15 juna u Lurd je hodočastilo oko 40 000 vojnika, pripadnika savezničkih armija. Oko 30 000 bilo je Francuza, ostalih 10 000 pripadalo je oružanim snagama Britanije, SAD, Nemačke, Holandije, Španjolske, Italije itd. Među hodočasnicima nalazili su se vojni komandanti i vojni biskupi i kurati pojedinih država. Tako su bili tamo kardinal Feltin, kardinah Wendel, nadbiskup Alfrink i zastupnik Svete Stolice Msgr Ferretti, prisednik konzistorijalne kongregacije, koja je nadležna za dušebrižništvo u armijama. Sveti Otac je poslao hodočasnicima posebno pismo u kome poziva vojnike neka slede u vršenju svojih dužnosti primer Ivanke Orleanke i sv. Bernardice i neka se pobožno mole za mir na svetu.

Nakane Apostolata molitve. Katolička nas Crkva u mesecu avgustvu poziva da se naročito molimo Srcu Isusovu, da bi svi ljudi uvideli i odbacili naopaka i opasna shvatanja bezboštva. Na misijskom nas polju Crkva poziva na molitvu, da bi u Nigeriji cvetao pravi kršćanski život.

K. STJ. Odgovor: Utemeljitelj Družbe Marijinih misionara je sveti Ljudevit Marija Grignion Montfortski. Njega je papa Leo XIII proglasio blaženim 22-I-1888, a papa Pijo XII 20 jula 1947 svetim. Družba Marijinih misionara nije velika. Pre tri godine je imala 993 svećenika, 318 braće pomoćnika i 287 pitomaca. Rade kao misionari u Africi, Americi i Oceaniji. Kod nas ove redovničke družbe nema.

J. K. Odgovor: Zbog nedostatka prostora ne primamo zahvalnice.

KR. Pitanje: Šta je pavlinski privilegij? Odgovor: Apostol Pavle u Kor. 7, 15, 16 uči da se valjani brak između nekrštenih osoba može razrešiti u zaštitu vere, i to, kad se jedan supružnik pokrsti, a drugi neće bez sramotenja Stvoritelja nastaviti s krštenim bračni život. Takvih slučajeva ima i danas.

Č. Odgovor: U Oberammergau davaju se pasijske igre svakih 10 godina. Te će se igre predvidoma davati 1960 godine, kad će biti u Münchenu međunarodni evharistijski kongres.

TOMO. Odgovor: Stvar je mesnog biskupa da propisuje kada i kako se moraju u njegovoj biskupiji održavati propovedi. U beogradskoj nadbiskupiji je propisano da se mora kod svih misa za narod u nedelje i blagdane propovedati.

Đ. Pitanje: Da li su Jevreji poznavali i naš nemrs? Odgovor: Njihovi propisi o čistim i nečistim životinjama mogu se do neke mere uporediti s našim nemrsom, ali njihovi gornji propisi vezali su uvek i sve Jevreje. Farizejski post u ponedeljak i četvrtak nije propisivao Mojsije nego predanje starih. Onaj koji je postio, znao bi se obući u kostret, posuti glavu pepelom, hodati bosonog neopran i razmršenom kosom okolo. Krist je takav častiljubiv način posta osudio.

ČK. Pitanje: Šta znači kađenje oltara tamjanom kod svečane Mise? Odgvor: Tamjanom su se služile od vajkada razne religije u bogosluženju. Tako je i kršćanstvo prihvatilo tamjan za svoju liturgiju. Pravi tamjan svojim ugodnim mirisom i dimom simbolizuje molitvu, kao nešto skupoceno sagoreva na slavu Božju te uklanja uticaj đavola. Oltar pretstavlja Krista, pa je stoga prirodno da se to najsvetije mesto u crkvi za vreme bogosluženja više puta okadi. U staro vreme kad se uveo taj običaj, na oltaru još nije bilo pulta s misnom knjigom, pa je razumljivo da su je posle uklanjali.

H. V. Pitanje: Da li je Sveta Stolica osudila velikog francuskog državnika, biskupa i kardinala Armanda Rišljeja, jer se u 30 godišnjem ratu borio protiv interesa katoličke Crkve? Odgovor: Kardinal Rišlje je dolazio u svojoj državničkoj karijeri više puta u sukob sa Svetom Stolicom. Držim da njegovi savremenici nisu mogli imati takvu jasnu sliku o njemu, kakvu je posle dala objektivna istorija. Istorija mu priznaje da je bio izvanredno radin i bistar, ali da u svom životnom radu da podigne Francusku i njen dvor te ponizi Austriju i Habsburgovce nije mario ni za kakve moralne propise, nego je nošen makijavelističkim idejama pomogao širiti i jačati protestantizam na štetu katoličke vere. On je u Francuskoj podigao državni apsolutizam koji je 150 godina kasnije srušila francuska revolucija.

H.F. Pitanje: Šta su to metodisti, kada su nastali? Odgovor: Metodisti su jedna protestantska sledba koja je počela u Engleskoj 1730 godine. Njen je osnivač anglikanski pastor John Wesley. Kako je hteo obnoviti verski život među studentima, tražio je čitanje sv. Pisma, posete bolesnicima i zatvorenicima, poučavanje napuštene dece. Njegovi sledbenici su morali držati tačan red u privatnim molitvama kao i u javnim verskim vežbama. Propisivao je dva puta u nedelji post, u sredu i petak, svakodnevnu obnovu Poslednje večere sa njihovim pričešćem. Članovi ove nove zajednice su morali tačno održavati postavljena pravila, pa su ih drugi podrugljivo nazivali metodistima. Tako je ostalo ime. Danas spadaju metodisti među jače i brojnije protestantske sekte, koji su naročito prošireni u SAD.

A. K. Pitanje: Već pre mnogo godina sam izvršila onaj čin ljubavi prema dušama u čistilištu, kojim sam njima poklonila svu naknadnu vrednost svojih dobrih dela i sve oproste. Sada me katkada hvata strah koliko ću morati trpeti u čistilištu za sve grehe svoga života, pošto sam ustupila svu naknadnu vrednost dobrih dela drugima. Šta da radim? Odgovor: Nemojte opozvati svoj poklon: Bog se ne da u plemenitosti i dobroti nadmašiti, stoga morate gajiti potpuno pouzdanje u Božje milosrđe. Kad biste mučeničkom smrti umrli, zar ne znate da biste bez čistilišta odmah išli u nebo, iako ste učinili onaj zavet.

Dar. Odgovor: Prema liturgijskim propisima pod Misom „Muku" treba da pevaju đakoni ili svećenici. Samo ono što govori narod dozvoljeno je pevati svetovnjacima.

O. P. Pitanje: Da li gubi trpljenje zaslužnu vrednost kad se drugima na nj žalimo? Odgovor: Već stečene zasluge izgubimo samo smrtnim grehom. Kad se tužimo drugima, pokazujemo svoju slabost i nesavršenost. Pa kad smo sami nesavršeni, nemojmo se čuditi da su i naša dobra dela nesavršena; nego se nastojmo u buduće popraviti. Dok smo živi, vreme je u našoj službi.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markoviča broj 20. — Poštanski fah 524. Tekući račun 101-704-3-533.
Grafičko preduzeće SRBOŠTAMPA — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon 20-268